

Anda-Louise Bogza

text JIŘÍ VLASTNÍK, foto ARCHIV

Letos v únoru okouzila Řím, když zazpívala na premiéře v Teatro dell'Opera s velkým úspěchem titulní roli Dvořákovy RUSALKY. Jako Aidu či Tosku ji v té době již dobře znali v mnoha evropských operních domech, ale i v Japonsku či Izraeli. Cena Thálie za mimořádný ženský jevištní výkon roku 2007 je pak dalším triumfem sólistky Státní opery Praha, a naší velkou radostí. Anda-Louise Bogza totiž už delší dobu v dotaznících uvádí – státní příslušnost česká.

Operu TOSCA jsem ve Státní opeře Praha nesledoval rozhodně poprvé, a přesto jsem opět zcela propadl kouzlu slavných árií v podání paní Bogzy a jejího jevištního partnera, malíře Cavaradosiho, kterého zpívala současná legenda této scény, Igor Jan. Vše se odehrávalo ve výtvarně stále fascinujících kulisách Josefa Svobody, které přitom tento světové proslulý scénograf navrhl již v roce 1947. A stejně jako vyprodaný sál jsem na chvíli zjhl dojetím, když se nešťastná, podvedená Tosca vrhá na konci příběhu z hradeb. „Někdy bývám z toho pádu docela dost potlučená,” prozradila

mi zcela prozaicky Anda-Louise, když krátce po poslední oponě přišla do operní vinárny s Igorem Janem na malou soukromou oslavu „své“ Thálie.

Zatímco ve mně ještě dozníval onen tragický příběh, ona již hýřila úsměvy, jižanským temperamentem – a já byl skoro trochu zklamán. Hledal jsem v tváři zpěvačky stopy po právě skončeném dramatu a pro laika nepochopitelném a vysilujícím výkonu. Domnívám se, že operní sólista má blízko k práci chirurga – i on musí být vždy perfektní, na omyl se rychle přijde. Hledal jsem také onu nedotknutelnou aureolu skutečné hvězdy. Vždyť Anda-Louise Bogza je se svým dramatickým,

temně zbarveným sopránem přímo předurčena pro velké postavy světové opery. Především italského verismu. Na slavných scénách celé Evropy, ale i v zámoří se proměňuje v krásnou Manon, Aidu, Tosku, Giorgettu, Amelii, Leonoru v TRUBADÚROVI, ale i Lízu v PIKOVÉ DÁMĚ, Donnu Annu v DONU GIOVANNIM, cizí kněžnu v RUSALCE či Jenůfu a Káfu Kabanovou, kterými šíří po světě slávu Leoše Janáčka. Kde všude již vystoupila! Poznaly ji státní opery v Berlíně, Vídni, Lipsku, Bukurešti, Budapešti, Opéra National de Bordeaux, New Israeli Opera Tel Aviv, Grand Théâtre de Luxembourg, Suntory Hall Tokyo, Opera Marseille, Opéra National de Paris Bastille, Royal Opera Copenhagen, Maggio Musicale Fiorentino...

Na slavných scénách celé Evropy, ale i v zámoří se proměňuje v krásnou Manon, Aidu, Tosku, Giorgettu, Amelii, Leonoru, Lízu, Donnu Annu a cizí kněžnu v RUSALCE či Jenůfu a Káfu Kabanovou, kterými šíří po světě slávu Leoše Janáčka.

V tomto podivuhodném zeměpise, mapujícím místa, kde zpěvačka sklízí slávu a tisíce květin, bych mohl pokračovat. Přesto na operní star nečeká zlatý kočár či bílá limuzína, po představení odjíždí do svého pražského bytu městskou hromadnou dopravou. Než přišlo v roce 1994 vítězství v mezinárodní pěvecké soutěži ve Vídni a krátce na to první angažmá ve Státní opeře Praha, muselo se jistě stát mnoho věcí, které mění dívku školou povinnou v operní hvězdu. „Narodila jsem se v Rumunsku v učitelské rodině. Matka vystudovala kromě filologie i herectví, ale pracovala jako pedagog. V místě mého rodiště jsem od šesti let studovala hru na hudební nástroje, ve studiu klavíru a zpěvu jsem pokračovala i v Bukurešti na Vysoké hudební škole Georga Enescu. Ráda se do své rodné vlasti vracím, ráda vzpomínám na své první umělecké krůčky. Ostatně, v rumunských horách jsem poznala svého budoucího českého manžela.“

Oním magnetem, kterým jsme získali tuto mimořádnou pěveckou osobnost, byla láska. Jistě krásný námět na operní či operetní libreto. „Čechy považuji za svůj druhý domov. Získala jsem zde svého životního partnera a v Praze mi umožnili doplnit si hudební vzdělání včetně stu-

dia hry na cembalo na HAMU. Právě ve vaší – a vlastně i mé – zemi jsem poznala skutečné vrcholné umělecké hodnoty, pronikla hlouběji do tajemství operního zpěvu, zde, v městě nad Vltavou, jsem se rozhodla, že si zpěv zvolím za svůj hlavní obor. Češi z mého pohledu jsou národem srdečným, vnímavým, nadaným, i když ve svém projevu poněkud zdrženlivým.“

Probíráme s paní Andou-Louisou běžné otázky života v české metropoli, přičemž její původ prozrazuje jen nepatrný akcent v řeči. „Valnou část svého volného času věnuji především své matce, která žije v Rumunsku a moji přítomnost a péči potřebuje. Pokud zbývá něco na relaxaci, zaplní to procházky, četba, filmová představení, pochopitelně návštěva baletu a činohry včetně Iaterny magiky. Ráda fotografuji. Budete překvapeni, ale podařilo se mi pochopit český humor. S vaším dobrým vojákem Švejkm jsem se seznámila již jako dítě v Rumunsku. Dokonce se skvěle bavím i tou výhradně českou specialitou – Járrou Cimrmanem.“

Jiří Voskovec říkal, že domov má tam, kde si pověsí klobouk. Neumím si představit, jak je tomu u pěveckých hvězd, které cestují světem od jedné operní scény ke druhé. Vnímají ještě, že někde mají svůj hřející krb? Domnívám se, že je to věc zcela individuální. Cestování, angažmá v zahraničí jistě ovlivňuje lidskou psychiku. Umělecké prožitky, setkání s jinými etniky, dirigenti, hudebníky, pěveckými partnery, ale také s obecně různými zeměmi zanechává ve vás velmi silné dojmy. Přesto však zůstávám věrná svému skutečnému českému domovu, který ostatně po celém světě reprezentuji.

Je spíše výhodou, když má operní pěvkyně partnera z oblasti hudby? Nejsem schopná to posoudit. Můj manžel byl profesí inženýr a umění se věnoval pouze ve volném čase – fotografoval. Bohužel, před sedmi lety odjel pracovně do Číny, kde tragicky zahynul. Nevím tedy, jak by se náš vztah nadále vyvíjel, ale jistě by v něm nechyběla tolerance, partnerské pochopení, ono vědomí trvalé podpory a důvěry.

(Asi atraktivní téma, ale paní Bogza není popová hvězdička a nejde o povídání pro nenasytný bulvár, a tak raději přejdeme k tématu nejkrásnějšímu, k hudbě – pozn. aut.)

Které autory preferujete, kteří jsou vám nejmilejší?

Hlasově nejbliže je mi asi italský verismus, ale ráda jsem zpívala a zpívám Mozarta, Janáčkovu Káťu Kabanovou i Jenůfu, dokonce jsem byla Dvořákovou Rusalkou. Nepohybují se jen ve světě operních árií, na koncertech ráda uplatňuji i písňový repertoár. Italští autoři jsou mi velice blízcí nejen hudbou a librety svých oper, ale také pro příjemnou zpěvnost italských a podmaňujícího bel canta. Cizí jazyky zvládám poměrně bez potíží, dobře se pohybuji ve francouzštině, angličtině, němčině i italštině.

Dáváte tedy přednost italské pěvecké škole? Ve kterých operních domech nejraději vystupujete?

Upřednostňuji školu italskou pro její měkčnost a maximální využití všech pěvec-

ANDA-LOUISE BOGZA je dlouhodobě představitelkou především dramatických, vysoce náročných rolí italského repertoáru na českých i světových jevištích.

Narodila se v Rumunsku, kde studovala klavír, cembalo a zpěv na konzervatoři George Enesca a Akademii múzických umění v Bukurešti. Vdala se do Čech, kde pokračovala ve studiu hudby na pražské AMU. Mezníkem je rok 1994, kdy vyhrává na Mezinárodní pěvecké soutěži ve Vídni jak cenu nového pěveckého objevu, tak i cenu hlavní. Jako Tosca se proslavila ve Florencii i v Bavorské státní opeře pod vedením Zubina Mehty, Aidou ve Vídni. Janáčkovou Káťou Kabanovou dobyla Santory Hall v Tokiu, cizí kněžnou v RUSALCE pak pařížskou Ópera National. V roce 2007 zpívala Minnie v Pucciniho FANCIULLA DEL WEST v pražském Národním divadle.

kých nuancí včetně emotivní dramatickosti. Všechny operní a koncertní domy, kam mě pozvou, jsou pro mne přitažlivé, ale jednou z nejdůležitějších událostí mé dosavadní kariéry byla TOSCA ve Frankfurtu nad Mohanem, ve Florencii a ve Státní opeře v Mnichově, kde ji dirigoval slavný Zubin Mehta. Samozřejmě nemohu vynechat ani mou druhou oblíbenou postavu, Aidu, na významných jevištích, jakými jsou Vídeňská státní opera, Státní opera v Berlíně, Lipsku, Tel Avivu. S Aidou jsem slavila úspěchy též v USA, v koncertní síni Vídeňského Musikvereinu, v londýnské Albert Hall, v Japonsku, ve Státní opeře v Hamburku, v pařížské Bastille nebo Římské opeře... **Někdy se říká, že v opeře bylo již vše napsáno. Jaký je váš vztah k operní tvorbě dneška, případně k muzikálu?**

Mám ráda i současnou hudbu, preferuji tu klasickou, ale obdivuji i kvalitní muzikály, především americké. Ráda si poslechnu i Celine Dion či Jennifer Lopez.

Dotkli jsme se již Švejka, nelze vynechat Janáčka, Dvořáka a Smetanu. Po sklence skvělého cabernetu si velku úspěšně představuji Andu-Louisu jako Mařenku...

Českých hudebních skladatelů, Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka a dalších, si vážím jako skutečných velikánů světové hudební kultury, a to nejen pro jejich tvorbu operní a orchestrální, ale i tu písňovou, kterou velmi ráda propaguji a zařazuji do svého repertoáru. Jeníkovou Mařenkou jsem zatím nikdy nebyla, je to příležitost především pro jásavější, světlé soprány. Byla jsem zato nedávno Rusalkou, navzdory svému dramatickému témburu, v Praze i Brně zpívám Jenůfu i Káťu Kabanovou. Tu poslední jsem dokonce zpívala v češtině v Suntory Hall v Tokiu.

* * *

Cenu Thálie nedostala paní Anda-Louise za svou vůbec nejoblíbenější Tosku, ale za půvabnou a něžnou roli Minnie, se kterou vystoupila na scéně Národního divadla v Praze. „Minnie z Pucciniho operního westernu DĚVČE ZE ZÁPADU (La Fanciulla del West), kterou autor zkomponoval pro nejslavnější českou pěvkyni Emu Destinnovou, je mou nejoblíbenější rolí poslední doby. Proto si Ceny Thálie, kterou jsem dostala právě za ní, nesmírně vážím.“ X